

Руслан СТЕЦИК

В житті кожного християнина настає період, коли хочеться змін. Задля них доводиться приймати певні нестандартні рішення, які виводять із зачарованого кола проблем, незгод, страждань, гріховності. І першим таким кроком є паломництво до Отчого Дому. Коли запитано, чому люди ходять на прощу, відповідей почуємо безліч. Однак, якщо приглянутись, то можна знайти в них щось спільне, а саме – пошук зустрічі з Богом. В цьому сенсі запитаймо себе, чому ми ходимо на прощу і що під нею розуміємо? Чи відпустові місця, чудотворні ікони знаходяться хіба далеко від нас за десятки і сотні кілометрів, чи вони, можливо, поруч із нами?

Прощі відносяться до давньої традиції нашої Церкви. Ще з часів Київської Русі паломництво було невід'ємним елементом християнського життя. Люди пішки долали величезні відстані, не жаліючи ні сил, ні здоров'я, щоби зустрітися з Богом. Ця традиція по сьогодні прекрасно збережена. Ми маємо багато відпустових місць з чудотворними іконами, сакральними реліквіями, де Бог прославився по-особливому.

Найчастіше християнин іде на прощу, бо хоче пережити якийсь унікальний духовний досвід – особливо помолитися, посповідатися, запричащатися, – часом аж до сліз. Саме бажання не є поганим, бо духовне життя – це безнастанне оновлення і рух вперед, тобто обожнення. Однак існує небезпека, коли проща перетворюється на емоційну ейфорію, «духовний туризм» чи «заняття спортом».

Інколи християнин розуміє паломництво як магічний акт. Він чинить від себе надмірні

зусилля і за це очікує від Бога компенсації, мовляв, ось я пішов на прощу, вчинив подвиг, а ти, Боже, дай мені те, що я хочу. Це категорія християн, які ходять на прощі заради того, щоби оправдати своє лінєвство та байдужість. Церкву майже не відвідують, не моляться, не ведуть духовне життя, а на прощу йдуть, щоби таким чином «відкупитися» перед Богом.

Характерною особливістю християн є бажання побачити якесь чудо: сльози Богородиці, миро на іконах, фізичні оздоровлення та ін. По-суті, це непогано, але воно мало приносять користі, бо не перемінює людину із середини. Атракції, видовища затемнюють сенс чуда, яке полягає не в надприродних явищах, але в особистій зустрічі з Богом.

Інколи, щоби знайти співрозмовника, не потрібно далеко шукати. Ближнім завжди є той, хто поруч. Часто ми їздимо десь далеко, аби побачити щось особливе, а воно виявляється біля нас. Подібне стається й на прощі. Коли ми пускаємося в дорогу, долаючи багато кілометрів, нам слід пам'ятати, що Христос, якого ми шукаємо, - зовсім поруч. Для цього потрібне лише наше маленьке зусилля і бажання.

Таким місцем паломництва, де він нас безнастанно чекає, є наша парафія. Кожного дня ми маємо можливість іти на прощу в рідний храм, вимолюючи ласки, потрібні для нашого спасіння. Однак вона стала для нас така рідна та звична, що не справляє вже особливого враження. Ми кожного тижня чи навіть дня долаємо одну і ту ж відстань до храму, зустрічаючись з Христом і поєднуючись з Ним у Євхаристії.

Звикання - небезпечна річ, бо призводить до зачерствіння. Подібно і ми, перебуваючи на своїй парафії, ризикуємо стати нечутливими до Божої присутності. Це спонукає нас їхати чи йти кудись далеко в якесь популярне відпустове місце, наївно віруючи, що там більше шансів зустріти Христа, ніж у своєму храмі. Насправді ж, це самообман, бо Господь, що в Уневі, Зарваниці, Єрусалимі, Люрді чи Афоні, що рідній парафії, - той самий. Проблема тільки в нас, що ми Його не бачимо. Натомість шукаємо Бога по відпустових місцях, забуваючи, що для Нього кожне місце може бути відпустовим.

Для практикуючого християнина, який живе духовним життям, немає особливої потреби їхати аж в Єрусалим чи Фатіму, щоби зустрітися з Христом. Він його бачить кожного дня в себе у храмі, слухаючи Божественне Слово та приймаючи Євхаристію. Також відпадає потреба шукати відомі чудотворні ікони чи святі реліквії, адже кожна ікона, в міру нашої віри, може стає чудотворною. Звичайно, що ніхто не применшує значення таких святих місць, як Унів, Зарваниця, Погоні, Єрусалим та ін., – добрий християнин з радістю їх відвідує, однак не надає їм абсолютного значення. Він пам'ятає, що поруч з ним є таке святе місце, де паломництво має можливість здійснювати не раз чи кілька разів на рік,

але щоденно.

Пам'ятаймо, що наша головна й найперша проща починається від рідного дому, а закінчується парохією. Хоча вона й не потребує великого зусилля, проте являється складною для здійснення. Легше ходити пішки один раз в рік на прощу у якесь відпустове місце, ніж кожного дня до свого храму, молитись, сповідатись і причащатись. Легше шукати новизни через гострі емоційні відчуття, перебувати в постійній ейфорії, подорожуючи по всьому світу і бачачи сотні святих місць та чудотворних ікон. Важче зауважити новизну в нудній рутині, - одному і тому ж храмі, де той самий священик і ті самі «не чудотворні» ікони. Важко молитися, коли тебе не супроводжують ніякі емоції, не відчуваєш захоплення, гострих відчуттів. Однак радісно, коли через важкий аскетичний подвиг відчуваєш духовну тверезість, коли тебе ніщо не зворушує, тільки Дух, який взиває Авва, Отче! (пор. Гал. 4,6)

Руслан СТЕЦИК Стежина до рідного храму – дорога до Бога//СЛОВО № 2 (62) 2015